

Số: 118 /BC-LĐLĐ

Hà Tĩnh, ngày 15 tháng 11 năm 2024

BÁO CÁO

Đánh giá tình hình thực hiện công tác tham gia xây dựng chính sách, pháp luật giai đoạn 2017-2024

Thực hiện Kế hoạch số 154/KH-TLĐ, ngày 4/11/2024 của Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam về việc xây dựng Nghị quyết của Đoàn Chủ tịch Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam về “Nâng cao chất lượng tham gia xây dựng chính sách, pháp luật của tổ chức Công đoàn trong tình hình mới”, Liên đoàn Lao động tỉnh Hà Tĩnh báo cáo, đánh giá tình hình thực hiện công tác tham gia xây dựng chính sách, pháp luật giai đoạn 2017-2024 như sau:

I. ĐẶC ĐIỂM, TÌNH HÌNH

Công đoàn Hà Tĩnh trực tiếp quản lý 20 Công đoàn cấp trên trực tiếp cơ sở, với 70.264 đoàn viên, trong đó có 40.719 đoàn viên nữ.

Tổng số công đoàn cơ sở: 1.509 đơn vị, trong đó 1.104 công đoàn cơ sở thuộc khối hành chính, sự nghiệp, với 43.349 đoàn viên; 405 công đoàn cơ sở thuộc khối doanh nghiệp, hợp tác xã với 26.723 đoàn viên.

II. NHỮNG KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC

1. Công tác chỉ đạo, tổ chức triển khai thực hiện công tác tham gia xây dựng chính sách, pháp luật của công đoàn trong thời gian qua

Cụ thể hóa Nghị quyết số 10b/NQ-BCH, ngày 12/11/2017 của Ban Chấp hành Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam về đẩy mạnh công tác pháp luật trong tình hình mới, Liên đoàn Lao động tỉnh Hà Tĩnh đã ban hành các văn bản chỉ đạo các cấp công đoàn tổ chức thực hiện đạt hiệu quả, đưa các nội dung của Nghị quyết vào chương trình, kế hoạch công tác hàng năm, trong đó có nội dung về tham gia xây dựng chính sách, pháp luật. LĐLĐ tỉnh tổ chức hội nghị tập huấn triển khai Nghị quyết số 10b/NQ-BCH của Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam cho toàn thể cán bộ chuyên trách công đoàn và 100% công đoàn các cấp đã triển khai đến đoàn viên, CNVCLĐ để tổ chức thực hiện.

2. Kết quả công tác tham gia xây dựng chính sách, pháp luật của công đoàn trong thời gian qua

Các cấp công đoàn đã chủ động, tích cực đổi mới và nâng cao chất lượng tham gia xây dựng chính sách, pháp luật liên quan trực tiếp đến quyền, lợi ích của đoàn viên, CNVCLĐ và tổ chức Công đoàn. Tổ chức cho đoàn viên, CNVCLĐ tham gia ý kiến vào các dự thảo luật; tổ chức nhiều hội thảo, hội nghị lấy ý kiến cán bộ chủ chốt của công đoàn, các ban, ngành liên quan. Các cấp công đoàn chủ động, tích cực nghiên cứu, nâng cao chất lượng tham gia xây dựng các văn bản quy phạm

pháp luật với Nhà nước; cơ chế chính sách của địa phương, ngành có liên quan đến đoàn viên, người lao động.

Kết quả từ năm 2017 đến nay, các cấp công đoàn đã tổ chức 3.864 cuộc lấy ý kiến của đoàn viên, CNVCLĐ đóng góp sửa đổi, bổ sung Bộ luật Lao động, Luật Công đoàn (sửa đổi), Luật thực hiện dân chủ ở cơ sở, Luật Cán bộ, công chức (sửa đổi), Luật Viên chức (sửa đổi), Luật Bảo hiểm xã hội (sửa đổi), Luật Việc làm (sửa đổi), Luật Đất đai (sửa đổi), Luật Nhà ở, Nghị định quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Bộ luật Lao động về điều kiện lao động và quan hệ lao động, Nghị định quy định về mức lương tối thiểu vùng hàng năm, các Nghị định, Thông tư, hướng dẫn do Tổng LĐLĐ Việt Nam, Bộ LĐTB&XH, UBND tỉnh và các Sở, ngành tổ chức..., trong đó, Liên đoàn Lao động tỉnh đã tổ chức và phối hợp tổ chức 12 cuộc hội nghị, hội thảo để tham gia đóng góp ý kiến về Bộ Luật lao động sửa đổi, bổ sung (2019); Luật Công đoàn sửa đổi (2020, 2024), Luật thực hiện dân chủ ở cơ sở (2022), Luật Bảo hiểm xã hội (sửa đổi),...

Ngoài ra, các cấp công đoàn đã tham gia đóng góp ý kiến đối với các văn bản của Tỉnh ủy, HĐND, UBND tỉnh về cơ chế, chính sách liên quan đến CNVCLĐ và hoạt động công đoàn¹, đặc biệt là kế hoạch của UBND tỉnh triển khai thực hiện các chính sách hỗ trợ người lao động bị ảnh hưởng dịch Covid-19 của Chính phủ. Thông qua các cuộc hội nghị, hội thảo, các cấp công đoàn đã đóng góp nhiều ý kiến về sửa đổi, bổ sung các Luật, Nghị định, Thông tư, văn bản quy phạm pháp luật, tổng hợp và đề xuất, kiến nghị gửi Tỉnh ủy, Đoàn Đại biểu Quốc hội tỉnh, HĐND, UBND tỉnh và Tổng LĐLĐ Việt Nam tiếp tục đề xuất chính sách và tham gia cùng các cơ quan chức năng hoàn thiện hệ thống chính sách, pháp luật liên quan đến đoàn viên, người lao động.

Các cấp công đoàn đã chủ động lấy ý kiến của đoàn viên, CNVCLĐ về các tồn tại, khó khăn, bất cập liên quan đến người lao động như các chính sách về việc làm, tiền lương, BHXH, an toàn vệ sinh lao động; đổi mới và phát triển hệ thống giáo dục nghề nghiệp, cơ chế chính sách về phát triển nhà ở, thiết chế văn hóa cho công nhân lao động, cơ sở giáo dục, cơ sở y tế cho công nhân lao động tại các khu công nghiệp, khu kinh tế; chế độ phụ cấp với nhân viên y tế, chính sách cho đối tượng cô nuôi, độ tuổi nghỉ hưu của giáo viên mầm non, công nhân lao động trực tiếp,... để đề xuất, kiến nghị với Quốc hội, Thủ tướng Chính phủ, Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam, Tỉnh ủy, UBND tỉnh, Đoàn đại biểu Quốc hội, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc và các sở, ngành có liên quan.

Công đoàn cơ sở đã chủ động tham gia thương lượng, ký kết thỏa ước lao động tập thể, phối hợp xây dựng nội quy lao động, quy chế dân chủ cơ sở, quy chế về tiền lương, tiền thưởng và các quy định nội bộ khác tại cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp. Đoàn viên công đoàn đã tích cực tham gia xây dựng pháp luật, chính sách, đặc biệt về chế độ về lao động, tiền lương, bảo hộ lao động và các chính sách xã hội liên quan đến người lao động.

¹ Kế hoạch của Tỉnh ủy về thực hiện Chỉ thị số 37-CT/TW của Ban Bí thư Trung ương (khóa XII) về tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo xây dựng quan hệ lao động hài hòa, ổn định và tiến bộ trong tình hình mới; Kế hoạch của UBND tỉnh về hỗ trợ phát triển thị trường lao động đến năm 2030, Nghị quyết của HĐND tỉnh về đào tạo, bồi dưỡng nguồn nhân lực chất lượng cao;

Việc tham gia xây dựng, đóng góp ý kiến vào các văn bản quy phạm pháp luật đã được triển khai dưới nhiều hình thức phong phú; các ý kiến tham gia cơ bản thể hiện được trí tuệ tập thể, ý chí của tổ chức Công đoàn và nguyện vọng của người lao động.

3. Phương thức công đoàn tham gia xây dựng chính sách, pháp luật

Các cấp công đoàn đã đa dạng hóa phương thức lấy ý kiến và tiếp nhận ý kiến tham gia xây dựng chính sách, pháp luật của đoàn viên, CNVCLĐ, cụ thể:

- Qua gửi trực tiếp văn bản lấy ý kiến, phát phiếu lấy ý kiến trực tiếp, lấy ý kiến qua website, qua các nhóm zalo, qua mạng xã hội,....

- Các cấp công đoàn cũng tích cực tham gia đóng góp ý kiến tại các Hội nghị tiếp xúc cử tri do Đoàn Đại biểu Quốc hội tỉnh Hà Tĩnh tổ chức. Đặc biệt năm 2024, các cấp công đoàn đã tích cực tham gia đóng góp nhiều ý kiến tham gia dự thảo Luật Công đoàn (sửa đổi), dự án Luật việc làm, Luật Bảo hiểm xã hội (sửa đổi)².

- Thông qua các hội nghị đối thoại giữa cấp ủy, chính quyền địa phương với người lao động; hội nghị đối thoại giữa người sử dụng lao động và người lao động để tổng hợp các ý kiến kiến nghị, đề xuất về các quy định của pháp luật, các chính sách liên quan trực tiếp đến người lao động.

- Thông qua việc thực hiện giám sát theo quy định tại Quyết định số 217-QĐ/TW ngày 12/12/2013 của Bộ Chính trị về việc ban hành Quy chế giám sát và phản biện xã hội của MTTQ Việt Nam và các đoàn thể chính trị - xã hội, các cấp công đoàn đã tham gia kiến nghị, đề xuất về các khó khăn, vướng mắc, bất cập trong việc triển khai thực hiện các quy định của pháp luật, các chính sách liên quan trực tiếp đến người lao động.

4. Công tác tổ chức, cán bộ làm công tác pháp luật công đoàn

Công tác tổ chức, bố trí cán bộ công đoàn chuyên trách làm công tác pháp luật luôn được Ban Thường vụ Liên đoàn Lao động tỉnh quan tâm chỉ đạo. Tại Liên đoàn Lao động tỉnh phân công 02 đồng chí chuyên viên Ban Chính sách - Pháp luật làm công tác tư vấn pháp luật. Mỗi công đoàn cấp trên trực tiếp cơ sở phân công 01 đồng chí cán bộ chuyên trách công đoàn tham mưu lĩnh vực tư vấn pháp luật. Các đồng chí làm công tác tư vấn pháp luật được Liên đoàn Lao động tỉnh tổ chức các lớp đào tạo, tập huấn thường xuyên để nâng cao kỹ năng nghiệp vụ, hướng tới xây dựng đội ngũ có đủ kinh nghiệm, bản lĩnh và trình độ chuyên môn, nghiệp vụ, kỹ năng đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới.

Từ năm 2018 đến nay, Liên đoàn Lao động tỉnh thành lập Hội đồng tuyên truyền, tư vấn pháp luật của tổ chức Công đoàn Hà Tĩnh trên cơ sở sáp nhập Văn phòng tư vấn pháp luật và Hội đồng phổ biến giáo dục pháp luật Liên đoàn Lao động tỉnh. Hội đồng tuyên truyền, tư vấn pháp luật của tổ chức Công đoàn Hà Tĩnh hiện nay gồm 15 thành viên, đồng chí Chủ tịch LĐLĐ tỉnh là Chủ tịch Hội đồng, 02 đồng chí Phó Chủ tịch LĐLĐ tỉnh là Phó Chủ tịch Hội đồng, đại diện các Ban và một số công đoàn cấp trên trực tiếp cơ sở là thành viên Hội đồng, mời 01 đồng chí

² Như xem xét quy định cơ chế quản lý biên chế phù hợp trong Luật Công đoàn (sửa đổi); quyền chủ động giám sát mang tính xã hội của Công đoàn; chế độ, chính sách để góp phần cải thiện đời sống đoàn viên, người lao động; không giới hạn thời gian nhận bảo hiểm thất nghiệp, điều chỉnh tăng mức hưởng trợ cấp thất nghiệp,...

đại diện lãnh đạo Sở Tư pháp cùng tham gia Hội đồng.

Hiện nay, cán bộ làm công tác pháp luật được trang bị máy vi tính để bàn và điện thoại cố định; các thiết bị máy tính xách tay, điện thoại di động để phục vụ công tác tư vấn pháp luật lưu động đều do cán bộ công đoàn tự trang bị.

5. Đánh giá chung

5.1. Ưu điểm

Công tác tham gia xây dựng chính sách, pháp luật, văn bản quy phạm nội bộ ở cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp được các cấp công đoàn chủ động triển khai thực hiện tích cực, có hiệu quả. Chất lượng tham gia từng bước được nâng lên, thể hiện ngày càng rõ nét chức năng tham gia quản lý, chức năng đại diện, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của đoàn viên công đoàn và người lao động. Do vậy, công tác pháp luật có nhiều chuyển biến tích cực, góp phần tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật, hướng dẫn, tư vấn, hỗ trợ và đại diện, bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng cho đoàn viên, CNVCLĐ, nâng cao hiểu biết và ý thức chấp hành pháp luật, ổn định quan hệ lao động; phòng ngừa và giải quyết tranh chấp lao động, ngừng việc tập thể; xây dựng quan hệ lao động hài hòa, ổn định và tiến bộ, tạo niềm tin, sức hút và sự gắn bó của người lao động đối với tổ chức công đoàn.

Cán bộ chuyên trách phụ trách công tác pháp luật nhiệt tình, tâm huyết, ham học hỏi, có năng lực, hiểu biết về pháp luật, cơ bản nắm vững các chế độ chính sách của Nhà nước, coi trọng chức năng đại diện, bảo vệ quyền lợi hợp pháp, chính đáng của người lao động, ngày càng được nâng cao kiến thức. Phương tiện và điều kiện làm việc của cán bộ công đoàn tham mưu công tác pháp luật được đảm bảo.

Nhận thức, hiểu biết chính sách pháp luật của đoàn viên, CNVCLĐ đã tăng lên rõ rệt, đặc biệt là những vấn đề liên quan trực tiếp đến quyền lợi của họ.

5.2. Tồn tại, hạn chế và nguyên nhân

- Hệ thống pháp luật thường xuyên sửa đổi, bổ sung, dẫn đến người lao động khó có thể tiếp cận, nắm rõ. Trong khi đó, đội ngũ cán bộ công đoàn làm công tác tư vấn pháp luật đều kiêm nhiệm, chưa được bồi dưỡng nghiệp vụ, pháp luật thường xuyên, nên ở một số vấn đề chưa nắm bắt chuyên sâu, nhiều cán bộ công đoàn nghiên cứu chưa đầy đủ các văn bản pháp luật.

- Một số công đoàn cơ sở trong doanh nghiệp chưa thể hiện được vai trò của tổ chức công đoàn để bảo vệ quyền lợi, chế độ chính sách cho người lao động.

- Tổ chức bộ máy còn thiếu tính hệ thống và tính chiến lược. Cán bộ làm công tác pháp luật ở công đoàn cấp trên trực tiếp cơ sở kiêm nhiệm, hạn chế về năng lực chuyên môn nghiệp vụ và kỹ năng hoạt động. Các cấp công đoàn chưa có quy hoạch đào tạo, bồi dưỡng nâng cao trình độ của đội ngũ cán bộ làm công tác pháp luật.

5.3. Bài học kinh nghiệm

- Phải có sự lãnh đạo, chỉ đạo thường xuyên, sâu sát của cấp ủy đảng; phải có sự phối hợp chặt chẽ giữa công đoàn và chuyên môn, phát huy vai trò nòng cốt của tổ chức công đoàn trong việc tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật tới CNVCLĐ; nâng cao nhận thức cho CNVCLĐ về ý nghĩa và tầm quan trọng của công tác pháp luật, nắm vững kiến thức pháp luật trong việc bảo vệ quyền và lợi ích

hợp pháp, chính đáng của CNVCLĐ.

- Tăng cường tổ chức học tập, quán triệt chế độ, chính sách pháp luật cho người sử dụng lao động và người lao động. Ở đâu, thủ trưởng cơ quan, giám đốc doanh nghiệp hiểu biết đầy đủ về luật pháp thì ở đó công nhân lao động được học tập và việc thực hiện các quy định về pháp luật được thực hiện tốt.

- Thường xuyên củng cố, kiện toàn bộ máy, bố trí cán bộ làm công tác pháp luật có trình độ chuyên môn, hiểu biết pháp luật để đảm bảo đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới.

6. Phương hướng, nhiệm vụ để nâng cao công tác tham gia xây dựng chính sách, pháp luật của công đoàn trong thời gian tới

- Các cấp công đoàn cần chủ động, tích cực nghiên cứu, nâng cao chất lượng tham gia xây dựng các văn bản quy phạm pháp luật với Nhà nước; cơ chế chính sách của tỉnh có liên quan trực tiếp tới đoàn viên công đoàn, người lao động; nội quy, quy chế và các quy định nội bộ tại cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp. Trong đó, cần tập trung vào những chính sách, pháp luật liên quan trực tiếp đến quyền, lợi ích của đoàn viên công đoàn, người lao động và tổ chức công đoàn như chính sách về nhà ở, chính sách bảo đảm việc làm, tiền lương, thu nhập, bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế, bảo hiểm thất nghiệp, xây dựng nhà trẻ, mẫu giáo và các thiết chế văn hoá phục vụ đoàn viên công đoàn, người lao động.

- Tiếp tục tham mưu tổ chức tốt các hoạt động, các diễn đàn của lãnh đạo Đảng, chính quyền các cấp đối thoại, tiếp xúc với đoàn viên, người lao động để tiếng nói, nguyện vọng của người lao động liên quan đến công tác xây dựng và thực thi chính sách, pháp luật lao động trực tiếp đến với Đảng, Nhà nước.

- Tập hợp được ý kiến, nguyện vọng và trí tuệ của đông đảo đoàn viên công đoàn, người lao động và các cấp công đoàn. Bảo đảm các ý kiến tham gia của công đoàn phải phản ánh được tâm tư, nguyện vọng của người lao động.

- Cần quan tâm và thực hiện tốt công tác tham gia giám sát và phản biện xã hội của tổ chức Công đoàn trong việc góp ý vào dự thảo các văn bản quy phạm pháp luật liên quan đến quyền, lợi ích của đoàn viên, người lao động và tổ chức Công đoàn.

- Tiếp tục thực hiện việc đa dạng hóa các hình thức, phương thức tuyên truyền, thông tin, lấy ý kiến của đoàn viên, CNVCLĐ tham gia đóng góp vào quá trình xây dựng chính sách, pháp luật; nhất là nội dung các chính sách, pháp luật liên quan đến người lao động.

III. MỘT SỐ ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ

1. Kiến nghị đối với Nhà nước

- Đề nghị tăng cường công tác quản lý nhà nước về lao động, bảo hiểm xã hội tại các doanh nghiệp.

- Hằng năm, bổ sung kinh phí từ nguồn phổ biến giáo dục pháp luật cho tổ chức công đoàn để thuận lợi trong việc tuyên truyền, phổ biến và tư vấn pháp luật cho người lao động, nhất là người lao động trong doanh nghiệp, qua đó nâng cao hiểu biết và chất lượng, hiệu quả tham gia xây dựng chính sách, pháp luật của đoàn viên, CNVCLĐ.

2. Kiến nghị đối với Tổng Liên đoàn

- Xây dựng bộ máy cán bộ công đoàn các cấp đủ mạnh để có thể thực hiện công tác pháp luật trên địa bàn đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới.
- Đề xuất, nghiên cứu các quy định tăng cường phối hợp với các tổ chức chính trị xã hội, tổ chức xã hội, tổ chức nghề nghiệp để tăng hiệu quả lấy ý kiến của người lao động.

Trên đây là Báo cáo đánh giá tình hình thực hiện công tác tham gia xây dựng chính sách, pháp luật của Liên đoàn Lao động tỉnh Hà Tĩnh./.

Nơi nhận:

- Ban CS-PL Tổng LĐLĐ Việt Nam;
- Thường trực, các Ban LĐLĐ tỉnh;
- Lưu: VT, Ban CS-PL.

**TM. BAN THƯỜNG VỤ
PHÓ CHỦ TỊCH**

Nguyễn Văn Trọng